

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG LEGFRISSEBB ÁLLÁSFOGLALÁSAI

Dr. Magyar Adrienn, vezető jogi tanácsadó, Közbeszerzési Hatóság

DOI: 10.37371/KEP.2025.6.1

A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalások formájában ad felvilágosítást a közbeszerzési eljárásokban résztvevő jogalkalmazók számára a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) és kapcsolódó végrehajtási rendeleteinek alkalmazásával összefüggő általános jellegű megkeresésekre.

Alábbiakban a Kbt. alkalmazásával összefüggő kérdésekre adott válaszainkat rendeztük sorrendbe, bízva abban, hogy iránymutatásaink nem csak a kérdésfeltevőknek, hanem valamennyi Olvasónknak hasznos információkkal szolgálnak.

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink figyelmét, hogy a közbeszerzésekre irányadó jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos döntések meghozatala mindenkor a közbeszerzési eljárások résztvevőinek joga és felelőssége. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy az állásfoglalásokban megfogalmazott véleményeknek jogi ereje, kötelező tartalma nincsen.

1. kérdés

Ajánlatkérő egy nemzetközi kereskedelmi repülőtér légi fuvarozók, illetve személyszállítók rendelkezésére bocsátása céljából meghatározott földrajzi terület hasznosítását végző szervezet (a továbbiakban: szervezet), amely egyes beszerzései tekintetében a Kbt. 5. § (1) bekezdése szerinti „klasszikus” ajánlatkérőnek minősül, míg a fenti tevékenységével összefüggő beszerzései tekintetében a Kbt. 6. § (1) bekezdés d) pont da) alpontja szerinti közszolgáltató ajánlatkérőnek minősül. A Kbt. 111. § m) pontja szerinti kivételi kör a szervezet valamennyi, uniós értékhatárt el nem érő értékű beszerzésére alkalmazható, avagy csak a szervezet közszolgáltató tevékenységének biztosítása céljából történő, uniós értékhatár alatti értékű beszerzésekre?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A közszolgáltató ajánlatkérők közszolgáltatói szerződéseire a Kbt. speciális szabályokat állapít meg, amelyről a törvény kifejezetten rendelkezik. A Kbt. 111. § m) pontja nem tartalmaz a szervezet tevékenységével vagy

a beszerzés tárgyával összefüggő korlátozást a kivétel alkalmazhatósága tekintetében, így a hatályos Kbt. alapján a szervezet valamennyi, uniós értékhatárt el nem érő értékű beszerzésére alkalmazható ezen kivételi kör, nemcsak a közszolgáltató tevékenységével összefüggő beszerzésekre.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

Ahol a kivétel kizárólag a közszolgáltató ajánlatkérő közszolgáltató tevékenységével összefüggő beszerzéseire és nem az összes beszerzésére vonatkozik, ott a Kbt. ezt kifejezetten nevesíti. A Kbt. 111. § m) pontja a nemzetközi kereskedelmi repülőtér légi fuvarozók, illetve személyszállítók rendelkezésére bocsátása céljából meghatározott földrajzi terület hasznosítását végző szervezetek beszerzéseiről rendelkezik, nem pedig ezen szervezetek közszolgáltató tevékenységével összefüggő beszerzéseiről. A Kbt. az uniós értékhatárt elérő értékű beszerzések esetén külön nevesíti, hogy mik az általános kivételek és mik a csak közszolgáltatókra vonatkozó többletkivételek, ennek analógiájára nevesíti a Kbt. 111. §-a is azokat az eseteket, ahol a kivétel nem általánosan vonatkozik az ajánlatkérő minden beszerzésére, vagy valamilyen korlátozással alkalmazható, vagy ha a kivétel csak a közszolgáltató ajánlatkérőkre vonatkozik, vagy ha a kivétel kizárólag az ajánlatkérő közszolgáltató tevékenységével összefüggő beszerzéseire alkalmazható. A Kbt. 111. § m) pontjának fent kiemelt fordulata nem utal vissza a Kbt. 6. § (1) bekezdés d), illetve da) pontjára, nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy a kivétel kizárólag a szervezet közszolgáltató tevékenységével összefüggő beszerzéseire vonatkozna, nem korlátozza a kivételi kör alkalmazását a közszolgáltató tevékenység biztosítása céljából lefolytatott beszerzésekre. Mindezek alapján a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a kivétel akkor is fennáll, ha a Kbt. 6. § (1) bekezdés d) pont da) alpontja szerinti ajánlatkérő „klasszikus” ajánlatkérőként jár el az adott beszerzés tekintetében.

2. kérdés

2.1. Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban úgy rendelkezett, hogy a mintapéldányok hiánya az ajánlat érvénytelenségét eredményezi. A mintapéldányok mellett ajánlatkérő szakmai ajánlatként kérte benyújtani a megajánlott termékek típusát, gyártóját és származási helyét. Ajánlattevő szakmai ajánlatként benyújtotta a gyártó, típus és származási hely megjelölést, de a mintapéldányt nem nyújtotta be. Jól gondolja-e az ajánlatkérő, hogy a közbeszerzési dokumentumokban rögzített előírásaihoz kötve van és a mintapéldányok hiánya az ajánlat érvénytelenségét eredményezi?

2.2. Megteheti-e az ajánlatkérő, hogy a gyártó, típus megjelölés alapján, a közbeszerzési dokumentumok előírása ellenére hiánypótlást rendel el a mintapéldányok benyújtására vonatkozóan?

2.3. Befolyásolhatja-e az ajánlatkérő döntését, hogy a megajánlott termék a műszaki leírás alapján készült egyedi termék, amit az ajánlattevő gyárt és lát el egy egyedi megjelöléssel (típus), avagy egy olyan termék, amely gyártó és típus megjelölés alapján (műszaki dokumentációval) egyértelműen beazonosítható?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

2.1-2.3. Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban rögzített előírásokhoz kötve van. A mintapéldány hiánypótlhatóságának megítélése függ attól, hogy a mintapéldány bekérésére a szakmai ajánlat részeként, alkalmassági minimumkövetelményként vagy értékelési szempontként került sor, illetve hogy az ajánlatból a megajánlott termék beazonosítható-e.

Amennyiben a mintapéldány a szakmai ajánlat részét képezi, akkor az ajánlat egészének tartalma alapján kell dönteni, hogy ajánlatkérő elrendelhet-e hiánypótlást, elsődlegesen a Kbt. 71. § (8) bekezdés a) és b) pontja szerinti korlátozásokra tekintettel, amely alapján a mintapéldány teljes hiánya, valamint jelentős/érdemi hibája/hiányossága nem hiánypótlható, a mintapéldány nem cserélhető le, nem javítható ki, mivel az az ajánlati kötöttség megsértését jelenti.

Ugyanakkor amennyiben az ajánlatban csatolt egyéb dokumentumokból (pl. gyártó/gyártmány/típus megnevezése, műszaki ajánlat, fénykép, prospektus, gyártói dokumentum, mintapéldány leírása) egyértelműen megállapítható a megajánlás pontos tartalma és műszaki jellemzői, akkor a hiányzó mintapéldány hiánypótlását biztosítani lehet akkor is, ha a mintapéldány a

beszerzés tárgyára tett (szakmai) ajánlat része, ezt támasztja alá a Közbeszerzési Döntőbizottság D.196/10/2020. számú határozata, amely szerint a szakmai ajánlat részeként megadott adatok alátámasztása nem ütközik a Kbt. 71. § (8) bekezdése szerinti hiánypótlási korlátokba. A hiánypótlás biztosításának feltétele, hogy a mintapéldány utólagos benyújtása nem eredményezheti az ajánlat módosítását, az ajánlati kötöttség megsértését.

A 2.3. kérdésre vonatkozóan a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint nem befolyásolhatja az ajánlatkérő döntését az, hogy egyedi gyártású vagy kereskedelmi forgalomban kapható termékről van szó, ha a megajánlott termék a mintapéldány nélkül is egyértelműen beazonosítható az ajánlatból.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 3. § 37. pontja alapján a szakmai ajánlat a beszerzés tárgyára, valamint a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra tett ajánlat. Ily módon a mintapéldány jellemzően a szakmai ajánlat része vagy a szakmai ajánlat egy részének fizikai megtestesülése.

A hatályos Kbt. alapján a közbeszerzési dokumentumokban egyértelműen meg kell határozni a mintapéldánnyal szemben támasztott követelményeket, egyértelműen megjelölve azokat a minimumkövetelményeket, amelyeket a mintapéldánynak legalább teljesítenie kell, és amelyek valamelyikének hiánya az ajánlat érvénytelenségét eredményezi. Az ajánlatkérőnek a követelményeket fokozott gondossággal szükséges összeállítania, mivel a közbeszerzési dokumentumokra is beálló ajánlati kötöttség szabályai alapján attól a későbbiek során nem térhet el, se több, se kevesebb követelményt nem vizsgálhat a mintapéldány vonatkozásában, a vizsgálat rögzített módjától és folyamatától nem térhet el, ahogyan arra a Közbeszerzési Döntőbizottság D.390/17/2019. számú határozata is rámutatott.

A Kbt. 66. § (1) bekezdése szerint az ajánlattételi szakaszban az ajánlattevőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott előírások szerint kell elkészítenie az ajánlatát, amely a mintapéldánnyal szemben támasztott követelményekre is vonatkozik. Ha a mintapéldány nem nyújtható be elektronikusan és a mintapéldány fizikai vagy méretarányos modelljének benyújtása/bemutatása szükséges, akkor a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az ajánlattételi szakasz-

ban a gazdasági szereplőt terheli annak felelőssége és a következmények viselése, hogy a mintapéldány az ajánlatkérő által előírt helyszínen az előírt határidőig átadásra kerüljön, illetve az ajánlatkérő rendelkezésére álljon. A beszerzés tárgyára tett szakmai ajánlat részeként, illetve értékelési részszerponthoz kapcsolódó igazolási módként a mintapéldányt a (végleges) ajánlattételi határidőre kell benyújtani.

A bírálati szakasz megkezdését követően a Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlat megfelel-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlatkérőnek szükség esetén alkalmaznia kell a bírálat során a Kbt. 71. §-ában meghatározott jogintézményeket. Az ajánlatkérőnek arról kell döntenie, hogy az ajánlat (és ezen belül a szakmai ajánlat) az általa előírt vagy jogszabályban rögzített további feltételeknek megfelelt-e. A Kbt. szabályozásrendszere kötelezővé teszi az ajánlatkérő számára, hogy minden olyan esetben, amikor valamely előírásnak való megfelelést vizsgál, alkalmazza a Kbt. 71. § (1) bekezdésében írt jogintézményeket. A hiánypótlás tekintetében a Kbt. 71. § (1) bekezdését és (8) bekezdését szükséges megvizsgálni.

A Kbt. 71. § alkalmazásának lehetősége, kötelezettsége és tartalma attól függ, hogy mely jogintézmény részeként kéri az ajánlatkérő a mintapéldányt benyújtani és az ajánlati kötöttség megsértésével jár-e a hiány/hiányosság pótlása. A Kbt. 71. § (8) bekezdésében rögzített hiánypótlási és felvilágosításkérési korlátok a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum esetében állnak fenn, így a szakmai ajánlat tekintetében is ezen előírások az irányadók. Hiánypótlás során csak nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, így a mintapéldány hiánypótlása alapesetben a fenti – Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pont szerinti – hiánypótlási korlátba ütközhet. Azonban abban az esetben, ha az ajánlatból megállapítható a megajánlott termék pontos típusa, műszaki jellemzői, akkor a mintapéldány hiánypótlás keretében történő benyújtása kizárólag a megajánlás alátámasztásául szolgál. Hiánypótlás biztosítása esetén a hiánypótlásra becsatolt mintapéldány vonatkozásában az ajánlatkérőnek azt kell megvizsgálnia, hogy az ajánlati kötöttség sérül-e, azaz az ajánlat módosításának esete fennáll-e.

Amennyiben fennáll az ajánlat módosításának esete, az esetben az ajánlat érvénytelen. Amennyiben a mintapéldány hiánypótlás keretében történő utólagos benyújtása nem eredményezi az ajánlati kötöttség megsértését, az esetben az ajánlat érvényes lehet, ha egyéb hiányosságban, hibában nem szenved.

A Közbeszerzési Döntőbizottság 356/15/2019. számú határozatában arra is rámutatott, hogy a hiánypótlás jogszerűsége tekintetében nem az ajánlatkérői előírás a releváns, hanem a hatályos jogszabályi rendelkezések. „A Döntőbizottság rámutat arra, hogy az ajánlat részeként benyújtandó dokumentumok szakmai ajánlat minőségét nem az ajánlatkérő előírása, hanem a közbeszerzési törvény határozza meg. Ennélfogva az érvényességi vizsgálat és az értékelés körében nincs jogi relevanciája annak, hogy a dokumentációban az értékelt ajánlati elem helytállóságának igazolására becsatolt dokumentumokat az ajánlatkérő miként minősítette, nincs jogszerű lehetősége önkényesen kivonni egyes dokumentumokat a hiánypótlható dokumentumok köréből, a Kbt. 71. § (1) bekezdésének alkalmazását törvényes indok nélkül nem korlátozhatja.”

Amennyiben az ajánlatkérő a mintapéldányt értékelési szempont alátámasztására kérte be, a mintapéldányhoz vállalás kapcsolódik és az ajánlattevő a mintapéldányt a vállalásának igazolására nem csatolta be, vagy a mintapéldány a vállalást nem támasztja alá, illetve azzal ellentmondásban áll, akkor a hiánypótlás jogszerűen alkalmazható a Közbeszerzési Döntőbizottság D. 174 /27/2018. számú határozatára is tekintettel.

A Közbeszerzési Hatóság felhívja a figyelmet, hogy az ajánlatkérőnek kiemelten fontos a közbeszerzési dokumentumokban előre, egyértelműen rögzíteni a mintapéldányok vizsgálati, ellenőrzési módszerét és a benyújtott mintapéldányok vizsgálatát dokumentálni.

3. kérdés

Ajánlatkérő a magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény (továbbiakban: Méptv.) 16. § 124. pontja szerinti település-tervezési szolgáltatást kíván megrendelni. Az ajánlatkérő településtero készítésére irányuló beszerzése, más Méptv. szerinti tervezési feladattól független. Az ajánlatkérő jól gondolja-e a Kbt. 111. § r) pontja szerinti kivételi körre alapítva, hogy az uniós közbeszerzési értékhatárt el nem érő becsült értékű, egy város teljes közigazgatási területére kiterjedő – fenti, Méptv. szerinti – településtero készítése, továbbá a településképi követelmények helyi építési szabályzatba való

beemelése, valamint az örökségvédelmi hatástanulmány elkészítése beszerezhető közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az uniós értékhatárt – önkormányzat ajánlatkérő esetében a 84 609 850 forintot – el nem érő értékű településtervezési szolgáltatások esetén nem szükséges közbeszerzési eljárást lefolytatni a Kbt. 111. § r) pontjára tekintettel. Amennyiben a településtervezési szolgáltatáshoz kapcsolódó szakági tervek beszerzésére a településtervezési tervezéssel együttesen, ugyanazon tervezett építési beruházás tekintetében kerül sor, úgy a Kbt. 111. § r) pontja szerinti kivétel a szakági tervekre is alkalmazható, ha a tervezési szolgáltatások Kbt. 19. § (3) bekezdése szerint számított becsült értéke nem éri el a szolgáltatás megrendelésekre irányadó uniós közbeszerzési értékhatárt.

A Méptv. szerinti településkép védelmét biztosító településképi követelmények és településkép-érvényesítési eszközök helyi építési szabályzatba történő beemelése és a szabályzat ez okból történő módosítása a Kbt. 111. § r) pontja szerinti kivételi körbe tartozik, ha a beszerzés Kbt. 19. § (3) bekezdésére tekintettel megállapított becsült értéke nem éri el a beszerzés tárgya szerint irányadó uniós értékhatárt. Amennyiben az örökségvédelmi hatástanulmányra a településterv elkészítéséhez van szükség, az esetben besorolható a településtervezési szolgáltatások közé, mint a településterv része.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 111. § r) pontja szerint a Kbt.-t nem kell alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő értékű, a Méptv. szerinti épületre vonatkozó építészeti-műszaki tervezési szolgáltatás, belsőépítészeti tervezési szolgáltatás, településtervezési vagy tájrendezési tervezési szolgáltatás megrendelésére, továbbá az ezekhez kapcsolódó szakági és az épület rendeltetésszerű használatához szükséges tervezési tevékenységekre kizárólag akkor, ha annak megrendelésére építészeti, belsőépítészeti, településtervezési vagy tájrendezési tervezéssel együttesen, ugyanazon tervezett építési beruházás tekintetében kerül sor.

A CPV magyarázó rendelkezései szerint a 714-es csoport foglalja össze a várostervezési és tájrendezési szolgáltatásokat. Az említett csoportba a várostervezési

szolgáltatások, ideértve az összehangolt városfejlesztéshez szükséges fejlesztési szolgáltatások, valamint a tájrendezési szolgáltatások, ideértve a parkok, kereskedelmi és lakóterületek stb. tájrendezési tervezési szolgáltatásai tartoznak.

A településterv kifejezés a Méptv. 16. § 124. pontja alapján a településfejlesztési terv és a településrendezési terv együttes megnevezését jelenti. A Méptv. 77. § (1) bekezdésének értelmében a településtervezési tevékenység a településtervek és módosításuk előkészítése, valamint azok végrehajtásának szakmai elősegítése. A Méptv. 79. § (4) bekezdése szerint a helyi építési szabályzat településrendezési tervnek minősül, a településrendezés eszköze. Mind a helyi építési szabályzat, mind a településfejlesztési terv módosításának az előkészítése településtervezésnek minősül.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) 85/A. § (1) bekezdése szerint örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni a település településfejlesztési tervének kidolgozása során, a településfejlesztési terv vagy a településrendezési terv megalapozó vizsgálata keretében, mivel a Kötv. 3. §-a szerint a településfejlesztést, településrendezést a kulturális örökség védelmével összhangban kell elvégezni. A települési örökségvédelmi hatástanulmány elkészítéséről a településfejlesztési terv vagy a településrendezési terv és a településképi rendelet készítettője köteles gondoskodni. A települési örökségvédelmi hatástanulmány tehát a településterv része, a tervek kötelező alátámasztó munkarésze.

Megállapítható, hogy a településterv és az ahhoz szükséges örökségvédelmi hatástanulmány elkészítése, valamint a településképi követelmények helyi építési szabályzatba történő beemelése, a helyi építési szabályzat ez okból következő módosítása ugyanazt a közvetlen célt szolgálja, a három szolgáltatás között fennáll a műszaki-gazdasági funkcionális egység. A leírtak okán a helyi építési szabályzat és a településfejlesztési terv együttes módosításának az előkészítése – beleértve az örökségvédelmi hatástanulmány elkészítését is – a Kbt. 19. § (3) bekezdése szerinti részekre bontási tilalom hatálya alá tartozik figyelemmel arra, hogy a szolgáltatások tartalma hasonló, a tevékenységek azonos szakterülethez tartoznak, továbbá ugyanazon közvetlen célra – településtervezés – irányulnak, így műszaki és gazdasági funkcionális egységet képeznek.

A településtervezési szolgáltatás fel van tüntetve a Kbt. 111. § r) pontja szerinti kivételek között, tehát amennyiben az ajánlatkérő ilyen szolgáltatást kíván megrendelni, és annak a Kbt. 19. § (3) bekezdése szerint számított becsült értéke nem éri el az uniós közbeszerzési értékhatárt, akkor nem szükséges a szerződés megkötését megelőzően közbeszerzési eljárást lefolytatni.

4. kérdés

4.1. Az állásfoglalás-kérés szerint egy önkormányzati ajánlatkérő uniós támogatást nyert csapadékvíz-elvezető rendszer fejlesztésére. A támogatói okirat az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Ábtv.) hatálybalépését követően került kiadásra, így az ajánlatkérő megkereste az ÉKM-et és az ÉKM úgy nyilatkozott, hogy nem kíván építettként eljárni a beruházás során. A fenti esetben is alkalmazni kell-e az Ábtv. rendelkezéseit, így pl. a közbeszerzésekre vonatkozó 13.-14. részét, azaz a 43-49. §-át?

4.2. A Közbeszerzési Hatóság az eljárást megindító felhívásokat az Ábtv. fent hivatkozott előírásai szerint is ellenőrzi? Például, ellenőrzi azt, hogy az Ábtv.-ben rögzítettek alapján Ajánlatkérő biztosít-e 5 % tartalékkeretet?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

4.1. Amennyiben az állásfoglalás-kéréssel érintett beruházás tekintetében nem állnak fenn az Ábtv. 3. § (2)-(3) bekezdésében vagy 4. §-ában foglalt kivételek és a beruházás az Ábtv. 5. § (1) bekezdés 1. pontja alapján állami építési beruházásnak minősül, továbbá a beruházás értéke eléri az építési beruházásokra irányadó nemzeti közbeszerzési értékhatárt, az esetben az Ábtv. rendelkezései szerint kell eljárni a beszerzés során. Az Ábtv. nem tartalmaz mentesítést a törvény 43-49. §-ainak alkalmazási kötelezettsége alól az önkormányzatok azon állami építési beruházásai tekintetében,

amelyekben a minisztérium nem kíván építettként eljárni. Amennyiben a minisztérium – saját döntése alapján – nem kíván építettként eljárni, attól a beruházás még állami építési beruházásnak

minősül és a kivitelező kiválasztására és a kivitelezési szerződés tartalmára vonatkozó, Ábtv. 13-14. cím szerinti rendelkezéseket alkalmazni kell.

4.2. A Közbeszerzési Hatóság hirdetményellenőrzési tevékenysége az ajánlatkérők által megküldött hirdet-

mények Kbt.-nek és a Kbt. végrehajtási rendeleteinek való megfelelése ellenőrzésére irányul. A hirdetmény ellenőrzése tekintetében egyebekben a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet (a továbbiakban: hirdetményminta rendelet) tartalmaz részletszabályokat.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

Az Ábtv. 3. § (1) bekezdése egyértelműen meghatározza azon kivételes eseteket, amikor nem kell alkalmazni a törvényt. Az Ábtv.-ben kivételként nem nevesített, állami építési beruházásnak minősülő beszerzések során alkalmazni kell az Ábtv. rendelkezéseit. Az Ábtv. 61. § (1) bekezdése szerint „Az e törvényben foglaltakat – a (2)–(4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – azon állami építési beruházásokra kell alkalmazni, amelyek esetében a kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárás e törvény hatálybalépését követően indult meg.”

Attól, hogy a minisztérium nem kíván a beruházás során építettként eljárni és az építettként maga az önkormányzat, még a beruházás állami építési beruházásnak minősül és az építettként személye nem befolyásolja az ajánlatkérő Ábtv. rendelkezéseinek – így a kivitelező kiválasztására és a kivitelezési szerződés tartalmára vonatkozó 43-49. §-ainak – alkalmazására vonatkozó kötelezettségét.

A Kbt. 187. § (2) bekezdés f) pontja szerint a Közbeszerzési Hatóság „gondoskodik a „Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzési Hatóság Hivatalos Lapja” (a továbbiakban: Közbeszerzési Értesítő) szerkesztéséről, a közbeszerzési és a tervpályázati eljárással kapcsolatos hirdetmények közzétételéről, valamint ellenőrzéséről. A hirdetmények ellenőrzése során biztosítja az adatok teljeskörűségét, ennek érdekében az ajánlatkérőt adatszolgáltatásra hívhatja fel. Gondoskodik továbbá az e törvény által előírt egyéb adatok, információk honlapján, illetve a Közbeszerzési Értesítőben történő közzétételéről”.

A Hatóság a kérelmet és a hirdetményt a hirdetményminta rendelet 10. § (8) bekezdése szerinti szempontok alapján ellenőrzi. A hirdetményminta rendelet 10. § (8) bekezdés d) pontja szerint „A

Hatóság az (5) bekezdés c) pontjában foglalt esetben a kérelmet és a hirdetményt a megküldéstől számított két mun-

kanapon belül, illetve erre irányuló kérelem esetén a közbeszerzési dokumentumokat a megküldésétől számított öt munkanapon belül az alábbi szempontok szerint is ellenőrzi: a hirdetmény, illetve a közbeszerzési dokumentum megfelel-e a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak”.

A Közbeszerzési Hatóság a hirdetmények közbeszerzési jogszabályoknak, a Kbt. és végrehajtási rendeleteinek való megfelelését ellenőrzi a hirdetmény minta rendelet előírásai szerint. A Közbeszerzési Hatóság a hirdetményellenőrzés során tehát elsődlegesen nem az Ábtv. és az egyéb ágazati jogszabályok rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálja, csupán nyilatkozatot kér arra vonatkozóan, hogy az építési beruházás az Ábtv. hatálya alá tartozik vagy sem. Az Ábtv. 48. §-ának tartalékkeretre vonatkozó előírásai kötelezően alkalmazandók valamennyi állami építési beruházás esetén, függetlenül az építető személyétől és attól, hogy a Közbeszerzési Hatóság a hirdetményellenőrzés során emel-e kifogást a hirdetmény tartalma ellen.

Ajánlatkérőnek lehetősége van a közbeszerzési dokumentumok Hatóság általi ellenőrzését is kérni, amelynek során a tartalékkeretre vonatkozó rendelkezések ellenőrzésére is sor kerülhet. Mivel a Kbt. 50. § (2) bekezdése alapján az eljárást megindító felhívásnak nem kötelező eleme a tartalékkeret mértékére vonatkozó rendelkezés, így adott esetben a tartalékkeret mértéke nem is kerül feltüntetésre a felhívásban, csupán az egyéb közbeszerzési dokumentumokban, amelyek Hatóság általi vizsgálata nem automatikus, csak külön ajánlatkérői kérésre történik.

5. kérdés

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet 2024. október 1. napjától hatályos 12. § (1b) pontja szerint „A vállalkozó kivitelezőnek – az atomenergia alkalmazására szolgáló, a honvédelmi és katonai, valamint a nemzetbiztonsági célú építmények kivételével – munkaviszonyban kell alkalmaznia a felelős műszaki vezetőt, ha az építőipari kivitelezési tevékenység 17. § (3) bekezdésében meghatározott értéke a Kbt. szerinti közösségi értékhatárt eléri vagy meghaladja. Amennyiben az uniós értékhatárt elérő értékű közbeszerzési eljárásban az ajánlattevő olyan felelős műszaki vezető szakemberrel kívánja az alkalmassági követelményt igazolni, akivel a közbeszerzési eljárás idején még nem áll munkaviszonyban, és az ajánlattevő csak nyertessége esetén, a szerződéskötéstől kívánja ezt a felelős műszaki vezető

szakembert munkaviszony keretében alkalmazni, jogszerűen jár-e el, ha

5.1. A közbeszerzési eljárás során az ajánlatban a bemutatott (természetes személy) felelős műszaki vezető szakember szándéknnyilatkozata kerül csatolásra arra vonatkozóan, hogy az ajánlattevő nyertessége esetén munkaviszony keretében a szerződés teljesítésében részt vesz az ajánlattevő saját munkavállalójaként, és az ajánlatban nem kerül kapacitást biztosító személyként vagy alvállalkozóként megjelölésre?

5.2. A közbeszerzési eljárás során az ajánlatban kapacitást biztosító személyként jelöli meg a szakembert ajánlattevő, majd nyertessége esetén a nyertes ajánlattevő és a kapacitást biztosító személyként megjelölt felelős műszaki vezető szakember munkaviszonyt létesítenek, és a szerződés teljesítésének teljes időtartama alatt a nyertes ajánlattevő saját munkavállalójaként vesz részt a teljesítésben a szakember?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

5.1.-5.2. Amennyiben a felelős műszaki vezető az ajánlattétel időpontjában nem áll munkaviszonyban az ajánlattevővel, de részt vesz az alkalmasság igazolásában, az esetben kapacitást rendelkezésre bocsátó személyként/szervezetként meg kell jelölni az ajánlatban és meg kell felelnie a kapacitást nyújtó szervezet/személy bevonásával kapcsolatos előírásoknak. Az ajánlattevő nyertessége esetén pedig munkaviszonyt létesíthet az ajánlattevő a szakemberrel és a teljesítésben már munkavállalóként tud részt venni a felelős műszaki vezető.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Közbeszerzési Döntőbizottság irányadó gyakorlata szerint nem minősül alvállalkozónak a munkaviszonyban álló személy, ugyanakkor az ajánlattevővel megbízási jogviszonyban álló természetes személyek alvállalkozónak minősülhetnek. A munkaviszonyban állók nem minősülnek gazdasági szereplőnek a hatályos Kbt. alapján, mivel ők nem saját nevükben (nem önálló piaci szereplőként) végzik építési beruházások kivitelezését, áruk szállítását, vagy szolgáltatások nyújtását. A Kbt. tehát a gazdasági szereplők egyik megkülönböztető ismérveként határozza meg a munkaviszonyon kívüli jogállást.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsnak az alvállalkozókkal kapcsolatos egyes kérdésekről szóló

útmutatója (2023. május 25., a továbbiakban: Útmutató) szerint „A munkaviszonynak a közbeszerzés alapján elvégzendő munkára is irányulnia kell, tehát ha például egy szakembert egy másik gazdasági szereplő munkavállalójaként, a gazdasági szereplővel történő megállapodás alapján vonják be a teljesítésbe, akkor a munkáltató gazdasági szereplő lesz az alvállalkozó. Ellenben, ha az egyébként valamely, az ajánlattevőn kívüli gazdasági szereplővel munkaviszonyban álló természetes személy önállóan megállapodik az ajánlattevővel, akkor ő már gazdasági szereplőnek és egyúttal alvállalkozónak minősül akkor, ha nem létesít munkaviszonyt az ajánlattevővel.”

Az Útmutató szerint „Amennyiben az ajánlattevő valamely, az alkalmasság igazolásához szükséges szakembert munkaviszonyban kívánja alkalmazni, azonban az ajánlattétel időpontjában a munkaviszony még nem áll fenn, az ajánlattevő az adott szakembert kapacitást nyújtó személyként/szervezetként köteles bemutatni és meg kell felelnie a kapacitást nyújtó személy/szervezet bevonásával kapcsolatos előírásoknak.”

Amennyiben tehát a felelős műszaki vezető az ajánlatétel időpontjában még nem áll munkaviszonyban az ajánlattevővel és részt vesz az ajánlattevő alkalmasságának igazolásában, úgy kapacitást nyújtó személyként/szervezetként meg kell jelölni a szakembert az ajánlatban és csatolni kell a Kbt. 65. § (7) bekezdése szerinti iratokat, továbbá figyelemmel kell lenni a Kbt. 65. § (9) és (12) bekezdéseinek rendelkezéseire. Javasolt továbbá a szakemberrel elő-munkaszerződést is kötni.

Jogszerűen jár el az ajánlattevő, ha nyertessége esetén a nyertes ajánlattevő és a kapacitást biztosító személyként/alvállalkozóként megjelölt felelős műszaki vezető szakember munkaviszonyt létesítenek egymással még a kivitelezési tevékenység megkezdése előtt, és a szerződés teljesítésének teljes időtartama alatt a nyertes ajánlattevő saját munkavállalójaként vesz részt a szakember a teljesítésben.

Amennyiben az ajánlattevő és a felelős műszaki vezető a kivitelezés megkezdése előtt munkaviszonyt létesít egymással, az esetben javasolt az ajánlattevőnek előzetesen egyeztetnie az ajánlatkérővel a Kbt. 138. § (3) bekezdésére tekintettel, hogy a felelős műszaki vezető, mint alvállalkozó bejelentése a szerződéskötés előtt azért marad el, továbbá az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és

mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 32/A. § szerinti alvállalkozói kifizetésre vonatkozó szabályok szerint azért nem fogja az ajánlattevő a felelős műszaki vezetői feladatok teljesítését alvállalkozói teljesítésként feltüntetni, mert a kivitelezés megkezdésének időpontjára a korábban esetlegesen alvállalkozóként/kapacitást nyújtó szervezetként, személyként megjelölt felelős műszaki vezető már nem alvállalkozói minőségben – hanem a nyertes ajánlattevő munkavállalójaként – vesz részt a teljesítésben.

6. kérdés

Árubeszerzésre irányuló tárgyalásos közbeszerzési eljárásban ajánlattevő benyújtja a végleges ajánlatát, mely a minimálisan elvárt műszaki paramétereknek megfelel, de a műszaki ajánlata kisebb hibákat tartalmaz, mert a műszaki rajzon olyan többlettartalom szerepel, amelyet az ajánlatkérő nem kért a műszaki tartalom részeként megajánlani. Helyesen jár-e el ajánlatkérő, ha a műszaki tartalomban található - nem jelentős - hibák javítására szólítja fel hiánypótlás során az ajánlattevőt, vagy azok javításával az ajánlattevő ajánlati kötöttsége kerül megsértésre?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A hatályos Kbt. a tárgyalásos eljárást sem veszi ki a Kbt. 71. § (1) bekezdésének alkalmazási kötelezettsége alól. Amennyiben az ajánlat a többlettartalommal (jelenlegi formájában) is megfelel a közbeszerzési dokumentumokban foglalt, illetőleg a tárgyaláson pontosított előírásoknak, úgy az ajánlat nem nyilvánítható érvénytelené és nem alkalmazható a hiánypótlás intézménye, amely eljárási cselekmény csak arra irányulhat, hogy az ajánlat megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. Amennyiben viszont jelen formájában nem felel meg az ajánlat a közbeszerzési dokumentumokban előírt feltételeknek, akkor ajánlatkérőnek a hiba jelentőségét kell vizsgálnia, mivel hiánypótlás keretében csak nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja értelmében.

Azt, hogy a többlettartalom milyen jelentőségű hibának tekinthető és hogy ez esetben a műszaki rajz hibája hiánypótlással orvosolható vagy sem, a konkrét eset összes körülményeinek ismeretében az ajánlatkérőnek kell megítélnie.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

Amennyiben az ajánlat pótolható hiányosságban szenved és hiánypótlással érvényessé tehető, az ajánlatkérő köteles hiánypótlást elrendelni. A Kbt. célhoz kötötten rögzíti a hiánypótlás alkalmazási lehetőségét, még hozzá ahhoz köti, hogy az ajánlat megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok és a vonatkozó hatályos jogszabályok rendelkezéseinek, melyből következően a fordított esetben, tehát, ha az ajánlat a benyújtott formájában megfelel a közbeszerzési dokumentumok és a vonatkozó jogszabályok előírásainak, akkor nem áll fenn a módosítás, kiegészítés lehetősége sem, tehát nem rendelhető el hiánypótlás.

A Kbt. nem határozza meg, hogy mi minősül nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hibának, a Közbeszerzési Döntőbizottság gyakorlata szerint részletkérdésnek tekinthető mindazon elem, mely a szerződés teljesítését érdemben nem befolyásolja. Részletkérdésnek minősül mindaz, melynek megvalósításának módja az ajánlatkérő szempontjából közömbös, a beszerzési igénye kielégítése szempontjából nem rendelkezik relevanciával.

Amennyiben az ajánlattevő végleges megajánlása egy tárgyalásos eljárásban nem felel meg a közbeszerzési dokumentumok tárgyalás befejezésekor tartalmának, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek [beleértve adott esetben a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltakat], ajánlata érvénytelen. Az ajánlatkérőnek tárgyalásos eljárásban az ajánlati kötöttséggel nem terhelt első ajánlatok tekintetében is van bírálati kötelezettsége, amely egyrészt azt jelenti, hogy meg kell vizsgálnia, hogy vannak-e olyan hiányosságai az ajánlatoknak, amelyek miatt a Kbt. 89. § a) pontja alapján érvénytelenné kell nyilvánítani egyes ajánlatokat, másrészt meg kell vizsgálnia azt is ajánlatkérőnek, hogy vannak-e egyéb hiányosságok, amelyekkel kapcsolatban a tárgyalások befejezéséig lehetőség van hiánypótlásra. Ajánlatkérőnek a Kbt. 89. § b) pontja alapján – amennyiben ez szükséges – a végleges ajánlatokkal kapcsolatban is van hiánypótlás elrendelési kötelezettsége, de azon nyilatkozatokra, dokumentumokra vonatkozó hiányok, amelyeket az első ajánlattal kapcsolatban a tárgyalások befejezéséig kellett volna pótolni, ezt követően már nem pótolhatók. A Kbt. nem szűkíti a 71. § szerinti hiánypótlás alkalmazásának lehetőségét az egyes eljárás típusokra, így a Kbt. 71. §-ának rendel-

kezései a tárgyalásos eljárásban is alkalmazandók a fentiek figyelembe vételével.

7. kérdés

A kérdező egyetem európai és hazai kutatási projekteken, ipari fejlesztéseken vesz részt az oktatási profiljába tartozó tudományterületeken. A kérdező tájékoztatása szerint az intézmény kutatási tevékenysége átfogja a célzott alapkutatást és az alkalmazott kutatást. A projekt célja a széndioxid kibocsátás csökkentéséhez, a megnövekedett járműforgalom optimalizálásához és a közlekedésbiztonság növeléséhez hozzájáruló közlekedési technológiák alkalmazásának elősegítése, környezetbarát, elektromos meghajtású, igény vezérelt és önvezető, intelligens közlekedési megoldások kutatásának előkészítése, valamint az azok kutatási és teszt jelleggel történő bevezetéséhez szükséges flotta kialakítása, 8-12 db autonóm, elektromos járművel. A projekt megvalósítása kiinduló pontot jelent az önvezető technológiák nemzeti energetikai és klímapolitikai célokhoz való hozzájárulásához, a közlekedési balesetek csökkentéséhez. A projekt megvalósítása során kutatási és fejlesztési tevékenységek végrehajtása történik több munkacsoportban. A feladatok végrehajtása során számos új kutatási eredmény és fejlesztés eredményeként egy kísérleti üzem és további kutatásokat lehetővé tevő komplex teszt környezet kialakítására kerül sor. A megrendelni kívánt szolgáltatás keretében új hasznosítási módok felkutatása és értékesítési módszerek kialakítása a feladat, hogy az egyetem a leghatékonyabb piaci értékesítési modellt és módszert társíthassa a kutatási eredmények mellé.

7.1. *A kérdés arra irányul, hogy a Kbt. 111. § v) pontja szerinti tárgyi kivételi kör alkalmazható-e ebben az esetben?*

7.2. *További kérdés, hogy az ajánlatkérő hogyan, milyen dokumentummal tudja igazolni a projekt irányító hatósága felé a kivételi kör fennállását?*

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

7.1. A Kbt. 111. § v) pontja alapján az ajánlatkérők kutatás-fejlesztési vagy innovációs tevékenységéhez közvetlenül kapcsolódó, speciálisan a kutatás-fejlesztési vagy innovációs tevékenység megvalósítását szolgáló árubeszerzése és szolgáltatás megrendelése tartozik a közbeszerzési kötelezettség alóli tárgyi kivételi körbe az uniós közbeszerzési értékhatár alatt. A kutatás-fejlesztési vagy innovációs tevékenység megvalósításához közvetlenül nem kapcsolódó beszerzésekre nem alkalmazható ezen kivételi kör, a jogszabályi rendelkezés nem értelmezhető kiterjesztően. A közbeszerzési kötele-

lezettség megállapítása során az Irányító Hatóság és a támogatói okirat előírásait, valamint az ellenőrző szervezetek joggyakorlatát is szükséges figyelembe venni.

7.2. A Kbt. 111. § v) pontja szerinti tárgyi kivételi körbe tartozás igazolására vonatkozóan a Kbt. nem tartalmaz kifejezett rendelkezést, bármilyen dokumentum elfogadható, amely igazolja, hogy a beszerezni kívánt áru vagy a megrendelni kívánt szolgáltatás közvetlenül kapcsolódik az ajánlatkérő kutatás-fejlesztési vagy innovációs tevékenységéhez és annak megvalósítását szolgálja. Ajánlatkérőnek a Kbt. 28. § (2) bekezdése szerint igazolnia kell továbbá, hogy a beszerzés – Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdésének figyelembe vételével megállapított – becslült értéke nem éri el az adott beszerzési tárgyra irányadó uniós közbeszerzési értékhatárt.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 111. § v) pontja szerint „E törvényt nem kell alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő kutatás-fejlesztési vagy innovációs tevékenység végzéséhez közvetlenül kapcsolódó, speciálisan az ilyen tevékenység megvalósítását szolgáló áruk és szolgáltatások beszerzésére”.

A tárgyi kivételi kör alkalmazhatóságának feltétele valamennyi, a Kbt. 111. § v) pontjában felsorolt követelmény teljesülése, tehát a beszerzés – Kbt. 19. § (3) bekezdése alapján számított – becslült értéke nem érheti el az uniós közbeszerzési értékhatárt, a beszerzés tárgya kutatás-fejlesztési vagy innovációs tevékenységhez kell, hogy közvetlenül kapcsolódjon, továbbá a beszerzésnek a kutatás-fejlesztési vagy innovációs tevékenység megvalósítását kell szolgálnia.

A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Innovációs törvény) 3. § 11. pontja szerint a kutatás-fejlesztés magában foglalja az alapkutatást, az alkalmazott kutatást és a kísérleti fejlesztést, míg az innováció az Innovációs törvény 3. § 6. pontja szerint „egy új vagy továbbfejlesztett termék vagy folyamat, vagy ezek kombinációja, amely jelentősen különbözik a jogi formájától vagy finanszírozási módjától függetlenül az adott szervezet korábbi termékeitől vagy folyamataitól, és amelyet termék esetén a potenciális felhasználók számára elérhetővé tettek, vagy amelyeket folyamat esetén a szervezet használatba vett, továbbá amely lehet

a) termék innováció: egy új vagy továbbfejlesztett termék vagy szolgáltatás, amely jelentősen különbözik a vállalkozás olyan termékeitől, szolgáltatásaitól, amelyet már bevezetett a piacra,

b) üzleti folyamat innováció: a szervezet egy vagy több üzleti tevékenységéhez – így különösen a termelés, disztribúció és logisztika, marketing és értékesítés, információs és kommunikációs technológia, az adminisztráció és a menedzsment, termék-, és folyamat fejlesztés – kapcsolódó új vagy továbbfejlesztett üzleti folyamat, amely jelentősen különbözik a vállalkozás korábbi üzleti folyamataitól, és amelyeket a vállalkozás használatba vett.”

A Kbt. a kutatás-fejlesztés definícióját nem rögzíti, viszont a Kbt. 3. § 12. pontja definiálja az innováció fogalmát, miszerint „olyan új vagy jelentős mértékben továbbfejlesztett termék, szolgáltatás vagy folyamat – beleértve többek között a termelési, építési, illetve konstrukciós folyamatokat – új marketingmódszer, vagy új szervezési mód megvalósítása az üzletvitel, a munkaszervezés vagy a külső kapcsolatok terén, amelynek célja különösen valamely tevékenység hatékonyságának javítása, kedvező társadalmi és környezeti hatások elérése.”

A Kbt. 111. § v) pontja szerinti kivétel célja a kutatás-fejlesztési tevékenység folyamatos végzésének segítése, amely megkönnyíti a kutatás folyamán előre nem látható módon jelentkező beszerzési igények kezelését. A kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységgel összefüggő kivételi kört bővítő 2020. évi CXCVIII. törvény javaslatának indokolása felhívja a figyelmet arra, hogy a kivétel nem értelmezhető kiterjesztően, így az nem vonatkozik az általános felhasználásra szánt, a kutatás-fejlesztési tevékenységen kívül is az érintett szervezet működéséhez általában szükséges árukra és szolgáltatásokra, mert ezek tekintetében az ajánlatkérőktől elvárható, hogy a felmerülő beszerzési igényekre a Kbt.-nek megfelelő megoldásokkal rendelkezzenek. Az indokolás azt is kiemeli, hogy a kivétel alkalmazása során különösen uniós forrás felhasználásakor a részekre bontás tilalmának megtartására kiemelt figyelmet kell fordítani.

A kérdező tájékoztatása szerint az egyetem tevékenysége megfelel az Innovációs törvény szerinti kutatás-fejlesztés fogalomnak, mivel az intézmény tevékenysége alapkutatásra és alkalmazott kutatásra irányul, továbbá az egyetem az Elektronikus Közbeszerzési

Rendszer ajánlatkérői nyilvántartása szerint a Kbt. 5. § (1) bekezdés f) pontja szerinti ajánlatkérőnek minősül.

Annak megítélése, hogy az adott beszerzés a kutatás-fejlesztési vagy az innovációs tevékenységhez közvetlenül kapcsolódik-e és speciálisan e tevékenység megvalósítását szolgálja-e, az ajánlatkérő feladata és felelőssége, a Közbeszerzési Hatóság a konkrét beszerzésről és annak a kutatás-fejlesztési projekthez való viszonyáról nem rendelkezik elegendő információval. A tárgyi kivétel feltételeinek fennállását – különös figyelmet fordítva a fentebb részletezettekre – minden esetben az ajánlatkérőnek kell megállapítania az eset összes körülményének ismeretében.

A hatályos Kbt. nem szabályozza, hogy az ajánlatkérőnek milyen módon, mely dokumentummal kell igazolnia a közbeszerzési kötelezettség alóli tárgyi kivétel fennállását. Ugyanakkor a beszerzés előkészítése során figyelemmel kell lenni a Kbt. 28. § (2) bekezdésének rendelkezéseire és dokumentálni kell az eljárás becsült értékének megállapítását, így azt is, hogy a beszerzés becsült értéke eléri-e az uniós közbeszerzési értékhatárt. Emellett javasolt írásban dokumentálni a beszerzés előkészítése során a tárgyi kivétel valamennyi feltételének fennállását, különös figyelemmel az Irányító Hatóság és a Támogató konkrét projekttel kapcsolatos előírásaira.

8. kérdés

A Kbt. 8. § (3) bekezdése szerint építési beruházásnak minősül a Kbt. 1. mellékletében felsorolt tevékenységek egyikéhez kapcsolódó munka kivitelezése (a) pont), valamint bármilyen építmény kivitelezése (b) és c) pont). Ajánlatkérő kérdése arra irányul, hogy egy műemléki rom állagmegóvása, amelynek során számviteli értelemben vett beruházás nem valósul meg (azaz nem kerül létesítésre semmilyen építmény, a rom nem kerül bővítésre, rendeltetése nem változik, a használat szerinti élettartama, teljesítőképessége nem változik), és amely tevékenységnek a célja az, hogy a rom jelenlegi állapotában megmaradhasson, a balesetveszélyes helyzetek elkerülése érdekében konzerválásra kerüljön, a Kbt. szerint építési beruházásnak minősül-e, ha kis mértékben tartalmaz a Kbt. 1. melléklete szerinti tételeket is, pl. földmunkát?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Az állásfoglaláskérésből nem állapítható meg, hogy a műemléki rom állagmegóvása pontosan milyen munkákat, munkanemeket foglal magában, így nem állapítható meg a pontos beszerzési tárgy sem a Közbeszerzési

Hatóság rendelkezésére álló információk alapján. A beszerzés tárgyának meghatározásához az Európai Közösségek Bizottságának a közös közbeszerzési szószerződetről szóló 213/2008/EK rendelete (továbbiakban: CPV rendelet) és a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (továbbiakban: Méptv.) nyújt segítséget. Annak, hogy egy közbeszerzési eljárás beszerzési tárgya a Kbt. alapján építési beruházásnak minősüljön, nem feltétele, hogy új építmény kerüljön létesítésre vagy a meglévő bővítésre, vagy annak rendeltetése, élettartama megváltozzon, a meglévő építmény felújítása, állagmegóvása, restaurálása is építési beruházásnak minősülhet. A közbeszerzési eljárás felelős előkészítése és ennek részeként a beszerzési tárgy pontos meghatározása az ajánlatkérő kompetenciájába tartozik.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 8. § (3) bekezdés a) pontjában hivatkozott, Kbt. 1. melléklete szerinti tevékenységek nem csak az új építmény építését foglalják magukban, hanem például a már létező építmény felújítását, karbantartását is. Így például ide sorolható az épületek helyreállítása és javítása; az építési terület előkészítése; a teljes vagy részleges szerkezetépítés; a magas- és mélyépítés; továbbá az épületbontás, földmunka és az épületgépezeti szerelés is. A Kbt. 8. § (3) bekezdés b) és c) pontjába pedig az építmény kivitelezések tartoznak. A három fordulat közül bármelyik megvalósulása esetén építési beruházásnak minősül a beszerzés.

A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény 16. § 34. pontja szerint építmény „*építmény: az épület és műtárgy gyűjtőfogalma, építési tevékenységgel létrehozott, vagy késztermékként az építési helyszínre szállított, – rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készültési fokára és kiterjedésére tekintet nélkül – minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a terepszint, a víz vagy az azok alatti talaj, illetve azok feletti légtér megváltoztatásával, beépítésével jön létre*”.

A leromlott állagú épületek felújítása (45262690-4), egy kastély műemléki állagmegóvása, a homlokzat karbantartása, a műemlék épület homlokzat állagmegóvása, a vezetékek építése (45231220-3, 45231300-8, 45232130-2), a tetőszigetelés (45261410-1), valamint az épületbontás és bontási munka, földmunka (45110000-1) építési beruházásnak minősül a CPV rendelet alapján is. A beszerzés tárgyának meghatározásához javasolt megvizsgálni, hogy a kivitelezési munkálatok mely szaká-

gakat érintik, milyen képzettségű szakemberekre és milyen engedélyekre van szükség azok elvégzéséhez. A beszerzés tárgyának megítéléséhez segítséget nyújtanak a CPV rendelet mellett a hatályos magyar építésügyi jogszabályok is.

Tekintettel arra, hogy a Közbeszerzési Hatóság nem rendelkezik arra vonatkozó információval, hogy milyen építményt, épületet érint a kivitelezés és mely szakágakat, munkanemeket foglalja magában, továbbá arról sem, hogy a beszerzés tartalmaz-e szolgáltatás megrendelést, a Kbt. szerinti beszerzési tárgy meghatározása végső soron az ajánlatkérő feladata és felelőssége.

A Közbeszerzési Hatóság javasolja megvizsgálni a Kbt. 22. § (1) bekezdése szerinti vegyes beszerzés lehetőségét is, amikor is a fő tárgy teszt alapján kell az ajánlatkérőnek eldöntenie, hogy a beszerzés mely, Kbt. szerinti beszerzési tárgynak felel meg.

9. kérdés

A közétkeztetés tárgyú közbeszerzések tekintetében alkalmazandó eljárások sajátos szabályairól szóló 676/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: közétkeztetési rendelet) 1. §-a szerint: „E rendeletet a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) szerint lefolytatott olyan közbeszerzési eljárásokra kell alkalmazni, amelyek tárgya közétkeztetési szolgáltatás megrendelése.” A közétkeztetési rendelet 1. §-a az ajánlatkérő álláspontja szerint olyan közbeszerzésekre utal, ahol a beszerzés tárgya kizárólag közétkeztetési szolgáltatás megrendelése. Az ajánlatkérő által lefolytatni kívánt konkrét közbeszerzési eljárás tárgya szociális alapszolgáltatások beszerzése idősek és fogyatékkal élők részére, amely komplex, részekre nem bontható szolgáltatás. Az idősek és fogyatékos személyek ellátása tárgyú szolgáltatás megrendelése magában foglalja az idősek és fogyatékos személyek számára a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítását, az idősek és a fogyatékos személyek nappaliellátását, valamint részükre a szociális étkeztetés biztosítását (ételkiszállítással vagy kiszállítás nélkül, a szociális intézményben történő étkezéssel). Ajánlatkérő jól értelmezi-e, hogy amennyiben a közbeszerzés tárgya csak részben tartalmaz közétkeztetési szolgáltatást, úgy a közbeszerzési eljáráshoz nem kell figyelembe venni a közétkeztetési rendelet szabályait?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Amennyiben a közbeszerzési eljárás tárgya egy komplex, részekre nem bontható szolgáltatás, akkor a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint vélhetően nem kell alkalmazni a közétkeztetési rendelet rendelkezéseit, mivel ebben az esetben a szociális étkeztetés járulékos mellékszolgáltatásnak minősülhet. A közbeszerzési eljárás tárgyának pontos meghatározása – a lentic figyelembevételével – az ajánlatkérő feladata és felelőssége, így többek között annak a vizsgálata is, hogy biztosítható-e a Kbt. 50. § (2) bekezdés k) pontja szerinti részajánlat tétel, mert ez esetben a közétkeztetési rész vonatkozásában már szükséges a közétkeztetési rendelet előírásainak az alkalmazása is.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A közbeszerzés tárgyának pontos meghatározásához az Európai Közösségek Bizottságának a Közös Közbeszerzési Szószedetről szóló 213/2008/EK rendelete (továbbiakban: CPV rendelet) szolgál segítségül. A 85300000-2 CPV kódú Szociális gondozás és kapcsolódó szolgáltatások közé tartoznak az Idősgondozási szolgáltatások, a fogyatékosgondozási szolgáltatások, szociális gondozási szolgáltatások, szociális szolgáltatások és a szociális szolgáltatások keretében történő élelmiszer-házhozszállítás.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szocvtv.) 57. § (1) bekezdése szerint a szociális alapszolgáltatások közé tartozik:

- „a) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- b)
- c) az étkeztetés,
- d) a házi segítségnyújtás,
- e) a családsegítés,
- f) a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- g) a közösségi ellátások,
- h) a támogató szolgáltatás,
- i) az utcai szociális munka,
- j) a nappali ellátás.”

Tehát a szociálisan rászorultak részére biztosított étkeztetés a szociális alapszolgáltatások közé tartozik, ahogyan a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, valamint az idősek és fogyatékosok részére nyújtandó nappali ellátás is. Az ételmezés-ellátási szolgáltatások biztosítása magánháztartások számára, illetve az ételmezési szolgáltatások biztosítása egyéb vállalatok és intézmények számára, továbbá az ebédszállítási szolgáltatások pedig a 55520000-1 CPV kódú ételmezési szolgáltatások közé tartoznak.

A közétkeztetési rendelet 2. § a) pontja szerint közétkeztetés alatt az ételmezésláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) mellékletének 39/A. pontja szerinti fogalmat kell érteni. Az Éltv. mellékletének 39/A. pontja szerint a közétkeztetés *„olyan vendéglátó tevékenység, amelynek során fogyasztók meghatározott csoportját vendéglátó ipari termékekkel, többnyire előre megrendelés alapján, a nap egy-egy meghatározott időszakában, meghatározott időtartamban látnak el, különösen oktatási, gyermek-, szociális, egészségügyi-, bentlakásos intézményben, táborban és munkahelyen”*.

Elsődlegesen a közbeszerzés tárgyát kell az ajánlatkérőnek meghatároznia, figyelembe véve a szolgáltatá-

sok műszaki tartalmát, a kapcsolódó szerződéses feltételeket, az egyes szolgáltatásoknak a közbeszerzési eljárás becsült értékéhez viszonyított arányát, valamint a szolgáltatás nyújtásához szükséges képzettséget, szakmai ismereteket. Tekintettel arra, hogy az állásfoglaláskérésben felsorolt szolgáltatások a Szocvtv. szerinti szociális alapszolgáltatások közé tartoznak, amelyek az ajánlatkérő tájékoztatása szerint nem osztható szolgáltatások, a beszerzés fő tárgya vélhetően nem közétkeztetési szolgáltatás, hanem szociális alapszolgáltatások nyújtása és a szociálisan rászoruló személyek étkeztetésére ezen szociális alapszolgáltatás keretében kerül sor, azonban ennek megítélése az eset összes körülményeinek ismeretében lehetséges. A Közbeszerzési Hatóság javasolja megvizsgálni a Kbt. 50. § (2) bekezdés k) pontja alapján a részajánlattétel lehetőségét, tekintettel arra, hogy az idősgondozás, ápolás, valamint a fogyatékosok ellátása szakmailag elkülönült feladatok a részükre biztosított étkeztetési szolgáltatástól. Amennyiben a szolgáltatás osztható, vagy étkeztetés alatt nemcsak a Szocvtv. 57. § (1) bekezdés c) pontja szerinti szolgáltatás értendő, az esetben az étkeztetésre alkalmazandók a közétkeztetési rendelet előírásai.